

ЗАКОН

О УСТАВНОМ СУДУ

("Сл. гласник РС", бр. 109/2007)

И ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Уређење Уставног суда, поступак пред Уставним судом и правно дејство одлука Уставног суда уређују се овим законом.

Члан 2

Уставни суд одлучује о питањима из своје надлежности утврђене Уставом Републике Србије (у даљем тексту: Устав) и врши друге послове одређене Уставом и законом.

Члан 3

Рад Уставног суда је јаван.

Јавност се обезбеђује јавним расправљањем у поступку пред Уставним судом, објављивањем одлука, давањем саопштења средствима јавног информисања и на други начин.

Уставни суд може искључити јавност само ради заштите интереса националне безбедности, јавног реда и морала у демократском друштву, као и ради заштите интереса малолетника или приватности учесника у поступку.

Искључење јавности не односи се на учеснике у поступку, њихове пуномоћнике и представнике стручне јавности.

Судија не може јавно износити своје мишљење о питању које је предмет спора пред Уставним судом.

Члан 4

Свако лице може захтевати да му се омогући увид у списе предмета и да му се дозволи препис списка, у складу са законом који уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Увид у списе предмета и препис списка неће се дозволити ако постоје разлози за искључење јавности и у другим случајевима, у складу са законом.

Члан 5

Поступак пред Уставним судом води се на српском језику уз употребу ћириличног писма.

Службена употреба других језика и писама, у поступку пред Уставним судом, врши се у складу са законом који уређује употребу тих језика и писама.

Члан 6

У поступку пред Уставним судом не плаћа се такса.

Учесници у поступку пред Уставним судом сnose своје трошкове, ако Уставни суд не одреди друкчије.

Уставни суд може накнадити трошкове другим позваним лицима и одредити накнаду за њихово учешће у поступку.

Члан 7

Одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће.

Начин и поступак извршења одлука Уставног суда уређују се овим законом.

Члан 8

О питањима поступка пред Уставним судом која нису уређена овим законом сходно се примењују одредбе одговарајућих процесних закона.

О питањима поступка која нису уређена овим законом или одредбама процесних закона, Уставни суд ће одлучити у сваком конкретном случају.

Члан 9

Уставни суд доноси опште и појединачне акте, већином гласова свих судија, изузев у случају прописаном овим законом.

Члан 10

Уставни суд има Пословник о раду Уставног суда (у даљем тексту: Пословник) којим се ближе прописује организација, начин и јавност рада и поступак пред Уставним судом.

Пословник се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

ИИ ИЗБОР, ИМЕНОВАЊЕ И ПРЕСТАНАК ДУЖНОСТИ СУДИЈА УСТАВНОГ СУДА

Члан 11

Уставни суд чини 15 судија, који се бирају и именују на начин прописан Уставом.

Приликом ступања на дужност судије полажу заклетву пред председником Народне скупштине.

Текст заклетве гласи: "Заклињем се да ћу се у свом раду придржавати Устава и закона и да ћу своју дужност обављати часно, савесно и непристрасно".

Члан 12

Председник Уставног суда дужан је да шест месеци пре истека периода од девет година на који је именован, односно изабран судија Уставног суда, обавести о томе овлашћеног предлагача и Народну скупштину.

Члан 13

Судија Уставног суда подноси захтев да му престане дужност пре истека периода на који је изабран, односно именован, овлашћеном предлагачу за избор, односно именовање, Народној скупштини и председнику Уставног суда.

Ако Народна скупштина не донесе одлуку о захтеву из става 1. овог члана у року од три месеца од дана подношења захтева, судији Уставног суда дужност престаје по сили закона истеком тог рока, а то се констатује решењем које доноси председник Уставног суда.

У случају смрти судије Уставног суда председник Уставног суда о томе обавештава овлашћеног предлагача и Народну скупштину.

Члан 14

О испуњењу услова за старосну пензију судије, председник Уставног суда обавештава овлашћеног предлагача за избор, односно именовање и Народну скупштину, најкасније шест месеци пре испуњења услова.

У случају из става 1. овог члана овлашћени предлагач је дужан да покрене поступак за престанак дужности судије Уставног суда.

Ако Народна скупштина не донесе одлуку о престанку дужности судије који је испунио услове за старосну пензију, том судији дужност престаје даном испуњења услова, а то се констатује решењем које доноси председник Уставног суда.

Члан 15

Судија Уставног суда разрешава се ако постане члан политичке странке, повреди забрану сукоба интереса, трајно изгуби радну способност за дужност судије Уставног суда, буде осуђен на казну затвора или за кажњиво дело које га чини недостојним дужности судије Уставног суда.

Испуњеност услова за разрешење судије Уставног суда утврђује Уставни суд.

Поступак за разрешење покрећу овлашћени предлагачи за избор, односно именовање судија Уставног суда. Иницијативу за покретање поступка за разрешење може да поднесе Уставни суд.

Члан 16

Судија Уставног суда не може вршити другу јавну или професионалну функцију, нити посао, изузев професуре на правном факултету у Републици Србији.

Јавном или професионалном функцијом или послом, у смислу овог закона, не сматра се деловање у културно-уметничком, хуманитарном, спортском или другом удружењу, без накнаде.

О деловању из става 2. овог члана судија Уставног суда је дужан да обавести Уставни суд.

Професуром на правном факултету у смислу овог закона сматра се обављање наставе на факултету у звању редовног или ванредног професора.

У случају сумње у постојање сукоба интереса, судија Уставног суда може се обратити Уставном суду ради давања мишљења.

Члан 17

Губитак радне способности за дужност судије Уставног суда утврђује се на основу стручног налаза и мишљења овлашћене здравствене установе.

Члан 18

Надлежни суд, односно други државни орган дужан је да достави овлашћеном предлагачу за избор, односно именовање судије Уставног суда и Уставном суду, правноснажну одлуку о осуди судије Уставног суда на казну затвора или за друго кажњиво дело.

Члан 19

У току поступка за утврђивање испуњености услова за разрешење, судија Уставног суда може бити удаљен са дужности.

Одлука о удаљењу судије Уставног суда доноси се на предлог председника Уставног суда.

Одлука о удаљењу председника Уставног суда доноси се на предлог најмање троје судија Уставног суда.

Одлуку о удаљењу доноси Уставни суд, већином гласова свих судија, у складу са Пословником.

Члан 20

У случају да судији Уставног суда престане дужност пре истека рока на који је изабран, односно именован, овлашћени предлагач предлаже два кандидата за избор, односно именовање.

Предлог из става 1. овог члана доставља се органу надлежном за избор, односно именовање у року од три месеца од дана обавештавања о престанку дужности судије Уставног суда.

Ако је судија Уставног суда коме је престала дужност био са територије аутономне покрајине, кандидати за избор, односно именовање морају бити са територије аутономне покрајине.

Члан 21

Судија Уставног суда коме је престала дужност има право на накнаду плате у трајању од шест месеци у висини плате судије Уставног суда.

Право на накнаду плате престаје пре протеча рока од шест месеци ако судија коме је престала функција заснује радни однос или стекне право на пензију, а може бити продужено за још шест месеци ако у тих шест месеци стиче право на пензију.

Судија Уставног суда коме је дужност престала због испуњења услова за старосну пензију, односно који је разрешен због чланства у политичкој странци, повреде забране сукоба интереса, осуде на казну затвора или за кажњиво дело које га чини недостојним дужности судије Уставног суда, нема право на накнаду плате из ст. 1. и 2. овог члана.

ИИИ УРЕЂЕЊЕ УСТАВНОГ СУДА

Члан 22

Седиште Уставног суда је у Београду.

Члан 23

Уставни суд има председника.

Председника Уставног суда бирају судије Уставног суда из свог састава, на предлог најмање троје судија, тајним гласањем, већином гласова свих судија, на период од три године, са могућношћу поновног избора.

Ако председник Уставног суда не буде изабран, функцију председника, до избора, врши заменик председника, односно најстарији судија.

Члан 24

Председник Уставног суда представља Уставни суд, сазива седнице, предлаже дневни ред и председава седницама, усклађује рад Уставног суда, стара се о спровођењу аката Уставног суда и врши друге дужности утврђене овим законом, Пословником и другим актима Уставног суда.

Председник Уставног суда истовремено обавља и дужност судије.

Члан 25

Уставни суд има заменика председника, који замењује председника Уставног суда, у случају његовог одсуства или спречености.

Одредбе овог закона о избору и мандату председника Уставног суда сходно се примењују и на избор и мандат заменика председника.

Заменик председника Уставног суда истовремено обавља и дужност судије.

Члан 26

Уставни суд има секретара, који се поставља већином гласова свих судија, на период од пет година и може бити поново постављен.

Секретар руководи Стручном службом Уставног суда и за свој рад је одговоран Уставном суду.

Секретар Уставног суда може имати заменика, кога поставља Уставни суд већином гласова свих судија, на период од пет година и који може бити поново постављен.

Секретар и заменик секретара Уставног суда имају статус државног службеника на положају.

Услови за постављење секретара и заменика секретара одређују се актом Уставног суда.

Члан 27

За обављање стручних и других послова Уставни суд образује Стручну службу.

Организација, послови и начин рада Стручне службе ближе се уређују актом Уставног суда.

На права и обавезе запослених у Стручној служби примењују се прописи који уређују права и дужности државних службеника и намештеника.

Члан 28

Средства за рад и функционисање Уставног суда обезбеђују се у буџету Републике Србије, на предлог Уставног суда.

Уставни суд самостално располаже средствима из става 1. овог члана, у складу са законом и Пословником.

ИВ ПОСТУПАК ПРЕД УСТАВНИМ СУДОМ И ПРАВНО ДЕЈСТВО ЊЕГОВИХ ОДЛУКА

1. Опште одредбе

а) Учесници у поступку

Члан 29

Учесници у поступку пред Уставним судом су:

- 1) државни органи, органи аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, народни посланици, у поступку за оцену уставности или законитости (у даљем тексту: овлашћени предлагач);
- 2) свако по чијој је иницијативи покренут поступак за оцену уставности или законитости (у даљем тексту: иницијатор);

- 3) доносилац закона, статута аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе и другог општег акта (у даљем тексту: општи акт) који је предмет оцењивања уставности или законитости, као и стране које су закључиле колективни уговор;
- 4) политичка странка, синдикална организација или удружење грађана чији је статут или други општи акт предмет оцењивања уставности или законитости или о чијој се забрани рада одлучује;
- 5) верска заједница о чијој се забрани рада одлучује;
- 6) свако по чијем се захтеву води поступак за одлучивање о изборном спору за које законом није одређена надлежност судова, као и орган за спровођење избора у вези са чијом изборном активношћу се покреће спор;
- 7) државни и други органи који прихватају, односно одбијају надлежност, као и свако ко због прихватања, односно одбијања надлежности није могао да оствари своје право;
- 8) Влада, Републички јавни тужилац и орган надлежан за упис у регистар политичких странака, синдикалних организација, удружења грађана или верских заједница, у поступку за забрану рада политичких странака, синдикалних организација, удружења грађана или верских заједница;
- 9) подносилац уставне жалбе, као и државни орган, односно организација којој су поверена јавна овлашћења против чијег је појединачног акта или радње изјављена уставна жалба;
- 10) орган одређен статутом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе у поступку по жалби ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа јединице локалне самоуправе онемогућава вршење надлежности аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, као и орган против чијег је појединачног акта или радње изјављена жалба;
- 11) Народна скупштина и председник Републике када се одлучује о постојању повреде Устава у поступку за његово разрешење;
- 12) судије, јавни тужиоци и заменици јавних тужилаца у поступку по жалби на одлуку о престанку функције, као и орган који је донео одлуку о престанку функције;
- 13) друга лица у складу са законом.

У поступку пред Уставним судом могу учествовати и друга лица која Уставни суд позове.

Члан 30

У поступку пред Уставним судом орган или организацију представљају њихови овлашћени представници.

У поступку пред Уставним судом могу учествовати и лица која овласти учесник у поступку.

Члан 31

Учесник у поступку има право да даје предлоге и дужност да пружа потребне податке и обавештења у току поступка и на расправи, да подноси доказе и да предузима друге радње од значаја за одлучивање Уставног суда.

Учесник у поступку има право да изнесе и образложи свој став и разлоге током поступка, као и да даје одговор на наводе и разлоге других учесника у поступку.

Учесник у поступку може у току поступка одустати од предлога, захтева, жалбе, односно иницијативе.

б) Претходни поступак

Члан 32

Подноски упућени Уставном суду предају се преко поште или непосредно Уставном суду и морају бити потписани.

Предлог, иницијатива, односно други поднесак сматра се поднетим оног дана када је предат Уставном суду.

Ако је предлог, иницијатива, односно други поднесак упућен преко поште препоручено, дан предаје пошти сматра се као дан предаје Уставном суду.

Члан 33

На захтев Уставног суда, одговор на предлог, иницијативу и решење о покретању поступка за оцењивање уставности, односно законитости општег акта, даје доносилац тог акта, односно орган кога он овласти.

Поводом иницијативе за оцену уставности закона, односно уставности или законитости другог општег акта који доноси Народна скупштина, Уставни суд може, пре покретања поступка, да затражи мишљење од Народне скупштине.

Поводом иницијативе за оцену уставности статута аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, Уставни суд може, пре покретања поступка, да затражи мишљење од скупштине аутономне покрајине, односно скупштине јединице локалне самоуправе.

Члан 34

Дносилац оспореног општег акта дужан је да у року који одреди Уставни суд, а који не може бити краћи од 15 дана, достави оспорени општи акт и потребну документацију и да пружи податке и обавештења од значаја за вођење поступка и одлучивање.

Државни и други органи, организације које врше јавна овлашћења, правна и физичка лица, дужна су да, на захтев Уставног суда, у року који не може бити краћи од 15 дана, доставе податке и обавештења од значаја за поступак и одлучивање Уставног суда.

Ако у одређеном року Уставни суд не добије одговор, мишљење, тражене податке и обавештења, поступак се може наставити.

Члан 35

У поступку пред Уставним судом, од учесника у поступку и других лица, прикупљају се подаци, обавештења, мишљења и докази, те обављају друге радње које су од значаја за расправљање и одлучивање на седници Уставног суда, а нарочито: да ли је Уставни суд надлежан за одлучивање; да ли је предлог поднет од овлашћеног предлагача, односно да ли су предлог или иницијатива потпуни и разумљиви; да ли су достављени потребни прилози и прибављена потребна обавештења и документа; да ли су испуњене и друге процесне претпоставке за вођење поступка.

У поступку пред Уставним судом одређује се судија известилац, у складу са Пословником.

Члан 36

Уставни суд одбациће предлог, иницијативу, уставну жалбу, захтев, односно други акт којим се покреће поступак:

- 1) кад утврди да није надлежан за одлучивање;
- 2) ако није поднет у одређеном року;
- 3) кад у остављеном року подносилац није отклонио недостатке који онемогућавају поступање;
- 4) кад за вођење поступка и одлучивање не постоје друге претпоставке утврђене законом.

Кад Уставни суд утврди да није надлежан за одлучивање, може предлог, иницијативу, захтев, уставну жалбу, односно други акт којим се покреће поступак, уступити надлежном органу.

в) Јавна расправа

Члан 37

Уставни суд одржава јавну расправу, у поступку оцењивања уставности или законитости, у поступку одлучивања о изборним споровима, као и у поступку за забрану рада политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице.

Уставни суд може одлучити да се не одржи јавна расправа у поступку оцењивања уставности или законитости: ако оцени да је у току поступка ствар довољно разјашњена и да, на основу прибављених доказа, може одлучити и без одржавања јавне расправе; ако је о истој ствари већ одлучивао, а нису дати нови разлози за другачије одлучивање у тој ствари, као и ако постоје услови за обуставу поступка.

Уставни суд може одржати јавну расправу и у другим случајевима кад оцени да је одржавање јавне расправе потребно, а нарочито кад се ради о сложеном уставно-правном питању или кад се постави питање уставности или законитости о коме не постоји став Уставног суда.

Члан 38

На јавну расправу позивају се сви учесници у поступку ради излагања ставова и давања потребних обавештења.

Ако је то од интереса за оцену уставности или законитости, Уставни суд може на јавну расправу позвати представнике органа и организација који су одговорни за извршавање предметног општег акта.

На јавну расправу позивају се, кад је то потребно, представници органа и организација, научни и јавни радници, као и друга лица, ради давања мишљења и објашњења.

Члан 39

Одсуство појединих учесника у поступку на јавној расправи не спречава Уставни суд да одржи јавну расправу и да донесе одлуку.

Члан 40

Уставни суд може јавну расправу одложити или прекинути ради прибављања потребних података, обавештења и мишљења, као и у другим оправданим случајевима.

Члан 41

Друга питања која се односе на јавну расправу ближе се уређују Пословником.

г) Облици рада Уставног суда

Члан 42

Уставни суд одлучује о питањима из своје надлежности на седници.

Седнице Уставног суда заказује и њима руководи председник Уставног суда.

На седници Уставног суда води се записник.

Начин рада и одлучивање на седници Уставног суда уређују се Пословником.

Уставни суд може, ради разјашњења ствари у предмету, одржавати и друге седнице, у складу са Пословником.

Члан 43

Уставни суд образује комисије као стална радна тела.

Уставни суд може образовати и повремена радна тела.

Стална и повремена радна тела из ст. 1. и 2. овог члана, образују се у складу са Пословником.

д) Акти Уставног суда

Члан 44

Уставни суд доноси одлуке, решења и закључке.

Члан 45

Уставни суд одлуком:

- 1) утврђује да закон, статут аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе и други општи акт није у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, односно да у време важења није био у сагласности са Уставом;
- 2) утврђује да закон који је изгласан, а није указом проглашен, није у сагласности са Уставом;
- 3) утврђује да потврђени међународни уговор није у сагласности са Уставом;
- 4) утврђује да статут аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе или други општи акт није у сагласности са законом, односно да у време важења није био у сагласности са законом;
- 5) утврђује да колективни уговор није у сагласности са Уставом и законом;
- 6) одређује начин отклањања последица које су настале услед примене општег акта који није у сагласности с Уставом или законом;
- 7) одлучује о изборним споровима за које законом није одређена надлежност судова;
- 8) забрањује рад политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице;
- 9) одлучује о уставној жалби;
- 10) одлучује о жалби органа аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе у поступку ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа јединице локалне самоуправе онемогућава вршење надлежности аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе;
- 11) одлучује у поступку о постојању повреде Устава од стране председника Републике;
- 12) одлучује у поступку по жалби судија на одлуку о престанку функције и друге одлуке Високог савета судства;
- 13) одлучује у поступку по жалби јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца на одлуку о престанку функције;
- 14) одбија предлог за утврђивање неуставности или незаконитости.

Члан 46

Уставни суд решењем:

- 1) покреће поступак;

- 2) решава о сукобу надлежности између државних и других органа, у складу са Уставом;
- 3) обуставља извршење појединачног акта, односно радње и укида меру обуставе или одбацује захтев за обуставу извршења појединачног акта или радње;
- 4) одлаже ступање на снагу одлуке органа аутономне покрајине;
- 5) не прихвата иницијативу за покретање поступка за утврђивање неуставности или незаконитости;
- 6) одређује начин извршења одлуке или решења Уставног суда;
- 7) обуставља поступак у случајевима из чл. 57, 88. и 97. овог закона;
- 8) одбацује захтев за оцењивање уставности или законитости општег акта о коме је већ одлучивао, а из нових навода, разлога и поднетих доказа не произилази да има основа за поновно одлучивање;
- 9) одбацује уставну жалбу ако нису испуњене процесне претпоставке.

Члан 47

Одлука и решење Уставног суда садржи: увод, изреку и образложење.

Члан 48

Кад не доноси друге акте, Уставни суд доноси закључке.

Члан 49

Одлуке Уставног суда, изузев одлуке по уставној жалби, објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије", као и у службеном гласилу у коме је објављен статут аутономне покрајине, други општи акт и колективни уговор, односно на начин на који је објављен општи акт о коме је Уставни суд одлучивао.

У "Службеном гласнику Републике Србије" може се објавити одлука по уставној жалби, као и решења која су од ширег значаја за заштиту уставности и законитости.

2. Поступак за оцењивање уставности или законитости општих аката

Члан 50

Поступак за оцењивање уставности или законитости општег акта покреће се предлогом овлашћеног предлагача или решењем о покретању поступка.

Поступак за оцену уставности или законитости Уставни суд може да покрене самостално, на основу одлуке коју доноси двотрећинском већином гласова свих судија.

Члан 51

Предлог, односно иницијатива за оцењивање уставности или законитости општег акта, садржи: назив општег акта, ознаку одредбе, назив и број службеног гласила у коме је објављен, разлоге на којима се предлог заснива, предлог или захтев како да се одлучи, као и друге податке од значаја за оцењивање уставности или законитости.

Ако општи акт чија се уставност или законитост оспорава није објављен у службеном гласилу, уз предлог се прилаже и оверени препис тог акта.

Члан 52

Поступак се сматра покренутим даном подношења предлога Уставном суду, односно даном доношења решења о покретању поступка.

Члан 53

Кад Уставни суд оцени да има основа за покретање поступка поводом иницијативе, поступак покреће решењем.

Кад се иницијативом оспорава уставност или законитост општег акта, осим закона и статута аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, односно појединих одредаба овог акта којима се регулишу питања о којима Уставни суд већ има заузет став или кад је у току претходног поступка правно стање потпуно утврђено и прикупљени подаци пружају поуздан основ за одлучивање, Уставни суд одлучује без доношења решења о покретању поступка.

Кад Уставни суд нађе да нема основа за покретање поступка поводом иницијативе, иницијативу неће прихватити.

Члан 54

У поступку оцењивања уставности или законитости Уставни суд није ограничен захтевом овлашћеног предлагача, односно иницијатора.

Кад овлашћени предлагач, односно иницијатор одустане од предлога, односно иницијативе, Уставни суд ће наставити поступак за оцену уставности или законитости, ако за то нађе основа.

Члан 55

У току поступка, а на захтев доносиоца оспореног општег акта, Уставни суд може, пре доношења одлуке о уставности или законитости, застати са поступком и дати могућност доносиоцу општег акта, да у одређеном року отклони уочене неуставности или незаконитости.

Ако у одређеном року неуставност или незаконитост не буде отклоњена, Уставни суд ће наставити поступак.

Члан 56

Уставни суд може у току поступка, до доношења коначне одлуке, обуставити извршење појединачног акта или радње која је предузета на основу општег акта чија се уставност или законитост оцењује, ако би њиховим извршавањем могле наступити неотклоњиве штетне последице.

Ако у току поступка Уставни суд оцени да су разлози обуставе услед измењених околности престали, укинуће меру обуставе извршења појединачног акта, односно радње.

Уставни суд ће одбацити захтев за обуставу извршења појединачног акта, односно радње кад доноси коначну одлуку.

Члан 57

Уставни суд ће обуставити поступак:

- 1) кад је у току поступка општи акт усаглашен са Уставом или законом, а Уставни суд није оценио да због последица неуставности или незаконитости треба донети одлуку због тога што нису отклоњене последице неуставности или незаконитости;
- 2) кад у току поступка престану процесне претпоставке за вођење поступка.

Члан 58

Кад Уставни суд утврди да закон, статут аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, други општи акт или колективни уговор није у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговором, тај закон, статут аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, други општи акт или колективни уговор престаје да важи даном објављивања одлуке Уставног суда у "Службеном гласнику Републике Србије".

Одредбе потврђеног међународног уговора за које је одлуком Уставног суда утврђено да нису у сагласности са Уставом, престају да важе на начин предвиђен тим међународним уговором и општеприхваћеним правилима међународног права.

Кад Уставни суд утврди да општи акт или колективни уговор није у сагласности са законом, тај општи акт или колективни уговор престаје да важи даном објављивања одлуке Уставног суда у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 59

Кад Уставни суд одреди начин отклањања последица које су настале услед примене општег акта који није у сагласности са Уставом или законом, одлука Уставног суда има правно дејство од дана њеног објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 60

Закони и други општи акти за које је одлуком Уставног суда утврђено да нису у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не могу се примењивати на односе који су настали пре дана објављивања одлуке Уставног суда, ако до тог дана нису правноснажно решени.

Општи акти донети за извршење закона и других општих аката за које се одлуком Уставног суда утврди да нису у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, неће се примењивати од дана објављивања одлуке Уставног суда, ако из одлуке произилази

да су ти општи акти несагласни Уставу општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или закону.

Извршење правноснажних појединачних аката донетих на основу прописа који се више не могу примењивати, не може се ни дозволити ни спровести, а ако је извршење започето - обуставиће се.

Члан 61

Свако коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом, донетим на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, има право да тражи од надлежног органа измену тог појединачног акта.

Предлог за измену коначног или правноснажног појединачног акта, донетог на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, може се поднети у року од шест месеци од дана објављивања одлуке у "Службеном гласнику Републике Србије", ако од достављања појединачног акта до подношења предлога или иницијативе за покретање поступка није протекло више од две године.

Члан 62

Ако се утврди да се изменом појединачног акта не могу отклонити последице настале услед примене општег акта за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, Уставни суд може одредити да се ове последице отклоне повраћајем у пређашње стање, накнадом штете или на други начин.

Члан 63

Ако се у поступку пред судом опште или посебне надлежности постави питање сагласности закона или другог општег акта са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, суд ће застати са поступком и покренути поступак за оцену уставности или законитости тог акта пред Уставним судом.

Члан 64

Кад је у току поступка општи акт престао да важи или је усаглашен са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, али нису отклоњене последице неуставности или незаконитости, Уставни суд може одлуком утврдити да општи акт није био у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом. Ова одлука Уставног суда има исто правно дејство као и одлука којом се утврђује да општи акт није у сагласности с Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом.

Члан 65

Одредбе чл. 50. до 64. овог закона сходно се примењују у поступку одлучивања о сагласности закона и других општих аката са општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима.

3. Поступак за оцену уставности закона пре његовог проглашења

Члан 66

Уз предлог за оцену уставности закона пре његовог проглашења подноси се и текст изгласаног закона који је оверио секретар Народне скупштине или лице које он на то власти.

Предлог за оцену уставности закона пре његовог проглашења се не доставља на мишљење Народној скупштини, нити се о њему води јавна расправа.

О томе да је покренут поступак за оцену уставности закона пре његовог проглашења, Уставни суд обавештава председника Републике.

Поступак оцене уставности пре његовог проглашења је хитан и води се у складу са роковима које уређује Устав.

Одлука којом се утврђује да закон који није проглашен није у сагласности са Уставом производи правно дејство од дана проглашења закона.

4. Поступак одлучивања о одлагању ступања на снагу одлуке органа аутономне покрајине

Члан 67

Влада може у предлогу за оцену уставности или законитости одлуке органа аутономне покрајине која још није ступила на снагу предложити Уставном суду да одложи ступање на снагу оспорене одлуке док Уставни суд не одлучи о њеној уставности или законитости.

Влада је дужна да уз предлог достави текст оспорене одлуке органа аутономне покрајине.

Уставни суд најпре одлучује о предлогу Владе да се одложи ступање на снагу оспорене одлуке, у складу са роковима које уређује Пословник, с тим што оспорену одлуку не доставља на мишљење органу који ју је донео, нити о предлогу води јавну расправу.

Ако Уставни суд донесе решење да одложи ступање на снагу оспорене одлуке органа аутономне покрајине, дужан је да поступак оцењивања уставности или законитости хитно спроведе, у складу са роковима које уређује Пословник.

Решење којим Уставни суд одлаже ступање на снагу оспорене одлуке органа аутономне покрајине, производи правно дејство од дана достављања органу аутономне покрајине који је одлуку донео.

5. Поступак решавања сукоба надлежности

Члан 68

Уставни суд решава сукоб надлежности из члана 167. став 2. тач. 1. до 4. Устава.

Захтев за решавање сукоба надлежности из става 1. овог члана, подноси један или оба органа који су у сукобу, као и лице поводом чијег је права настао сукоб надлежности.

Члан 69

Захтев за решавање сукоба надлежности садржи назив органа који прихватају или одбијају надлежност и разлоге на основу којих то чине.

Члан 70

У случају када органи одбијају надлежност, захтев за решавање сукоба надлежности подноси се у року од 15 дана од дана правноснажности, односно коначности одлуке другог органа који се огласио ненадлежним.

Члан 71

Поступак за решавање сукоба надлежности сматра се покренутим оног дана кад је захтев предат Уставном суду.

Члан 72

Рок за одговор органа који су у сукобу надлежности је осам дана од дана достављања.

Члан 73

Уставни суд може одредити да се до окончања поступка решавања сукоба надлежности Уставног суда прекине поступак пред органима између којих је настао сукоб надлежности.

Члан 74

Кад Уставни суд реши сукоб надлежности, решење Уставног суда има правно дејство од дана достављања органима који су у сукобу надлежности, односно лицу поводом чијег је права настао сукоб надлежности.

Решењем из става 1. овог члана Уставни суд поништава и акте које је донео ненадлежни орган.

6. Поступак одлучивања о изборним споровима

Члан 75

Захтев за одлучивање о изборном спору за који законом није одређена надлежност судова може поднети: сваки бирач, кандидат за председника Републике, односно посланика или одборника, као и подносилац предлога кандидата.

Захтев садржи разлоге и доказе због којих се тражи одлучивање о изборном спору.

Захтев се може поднети најкасније у року од 15 дана од дана окончања изборног поступка који се оспорава.

Члан 76

Уставни суд доставља један примерак поднетог захтева за одлучивање о изборном спору органу за спровођење избора у вези са чијом активношћу се изборни спор покреће, са налогом да у одређеном року достави одговор и потребне изборне акте, односно документацију.

Члан 77

Ако је неправилност у изборном поступку доказана, а имала је битан утицај на изборни резултат, Уставни суд одлуком поништава цео изборни поступак или делове тог поступка, који се морају тачно означити.

У случају из става 1. овог члана цео изборни поступак или делови тог поступка поновиће се у року од десет дана од дана достављања одлуке Уставног суда надлежном органу.

Члан 78

Одлука Уставног суда о поништењу целог изборног поступка или делова тог поступка има правно дејство од дана достављања одлуке Уставног суда надлежном органу.

Члан 79

Жалбу на одлуку донету у вези са потврђивањем мандата народних посланика може поднети кандидат за народног посланика и подносилац предлога кандидата.

У поступку по жалби из става 1. овог члана, орган против чије је одлуке поднета жалба дужан је да у року од 24 сата од подношења жалбе, достави потребну документацију Уставном суду.

Уставни суд дужан је да донесе одлуку у року од 72 сата од подношења жалбе.

Одредбе чл. 75. до 78. овог закона сходно се примењују и у поступку по жалби на одлуку донету у вези са потврђивањем мандата народних посланика.

7. Поступак одлучивања о забрани рада политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице

Члан 80

Уставни суд одлучује о забрани рада политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице на основу предлога Владе, Републичког јавног тужиоца или органа надлежног за упис у регистар политичких странака, синдикалних организација, удружења грађана или верских заједница.

У предлогу се наводе разлози и докази због којих се тражи забрана рада политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице.

Члан 81

Кад Уставни суд забрани рад политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице, та политичка странка, синдикална организација, удружење грађана или верска заједница брише се из одговарајућег регистра даном достављања одлуке Уставног суда надлежном органу.

8. Поступак по уставној жалби

Члан 82

Уставна жалба може се изјавити против појединачног акта или радње државног органа или организације којој је поверено јавно овлашћење, а којима се повређују или ускраћују људска или мањинска права и слободе зајемчене Уставом, ако су исцрпљена или нису предвиђена друга правна средства или је законом искључено право на њихову судску заштиту.

Уставна жалба може се изјавити и ако нису исцрпљена правна средства, у случају када је подносиоцу жалбе повређено право на суђење у разумном року.

Члан 83

Уставну жалбу може изјавити свако лице које сматра да му је појединачним актом или радњом државног органа или организације којој је поверено јавно овлашћење повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом.

Уставну жалбу у име лица из става 1. овога члана, на основу његовог писменог овлашћења, може изјавити друго физичко лице, односно државни или други орган надлежан за праћење и остваривање људских и мањинских права и слобода.

Члан 84

Уставна жалба се може изјавити у року од 30 дана од дана достављања појединачног акта, односно од дана предузимања радње којом се повређује или ускраћује људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом.

Лицу које из оправданих разлога пропусти рок за подношење уставне жалбе, Уставни суд ће дозволити повраћај у пређашње стање ако то лице у року од 15 дана од дана престанка разлога који је изазвао пропуштање, поднесе предлог за повраћај у пређашње стање и ако истовремено са овим предлогом поднесе и уставну жалбу.

После истека три месеца од дана пропуштања не може се тражити повраћај у пређашње стање.

Члан 85

Уставна жалба мора да садржи име и презиме, јединствени матични број грађана, пребивалиште или боравиште, односно назив и седиште подносиоца уставне жалбе, име и презиме његовог пуномоћника, број и датум акта против кога је жалба изјављена и назив органа који га је донео, назнаку људског или мањинског права или слободе зајемчене Уставом за које се тврди да је повређено са ознаком одредбе Устава којом се то право, односно слобода јемчи, разлоге жалбе и наводе у чему се састоји повреда или ускраћивање, захтев о коме Уставни суд треба да одлучи и потпис подносиоца уставне жалбе.

Уз уставну жалбу се подноси и препис оспореног појединачног акта, докази да су исцрпљена правна средства, као и други докази од значаја за одлучивање.

Члан 86

Уставна жалба, по правилу, не спречава примену појединачног акта или радње против кога је изјављена.

На предлог подносиоца уставне жалбе, Уставни суд може одложити извршење појединачног акта или радње из става 1. овог члана, ако би извршење проузроковало ненадокнадиву штету подносиоцу, а одлагање није супротно јавном интересу, нити би се одлагањем нанела већа штета трећем лицу.

Члан 87

Ако је појединачним актом или радњом повређено или ускраћено Уставом зајемчено људско или мањинско право и слобода више лица, а само неки од њих су поднели уставну жалбу, одлука Уставног суда односи се и на лица која нису поднела уставну жалбу, ако се налазе у истој правној ситуацији.

Члан 88

Уставни суд ће обуставити поступак:

1. ако је уставна жалба повучена;
2. ако орган који је донео оспорени појединачни акт поништи, укине или измени тај акт у складу са захтевом из уставне жалбе или ако је престала радња која је проузроковала повреду или ускраћивање зајемченог Уставом права и слобода, уз сагласност подносиоца уставне жалбе;
3. ако престану друге процесне претпоставке за вођење поступка.

Члан 89

Одлуком се уставна жалба усваја или одбија као неоснована.

Кад Уставни суд утврди да је оспореним појединачним актом, односно радњом, повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом, поништиће појединачни акт, односно забраниће даље вршење или наредити вршење одређене радње и одредити да се уклоне штетне последице у одређеном року.

Одлука Уставног суда којом се усваја уставна жалба је правни основ за подношење захтева за накнаду штете или отклањања других штетних последица пред надлежним органом, у складу са законом.

Одлука Уставног суда којом је уважена уставна жалба има правно дејство од дана достављања учесницима у поступку.

Члан 90

На основу одлуке Уставног суда из члана 89. став 3. овог закона, подносилац уставне жалбе може да поднесе захтев за накнаду штете Комисији за накнаду штете, ради постизања споразума о висини накнаде.

Ако захтев за накнаду штете не буде усвојен или по њему Комисија за накнаду штете не донесе одлуку у року од 30 дана од дана подношења захтева, подносилац уставне жалбе може код надлежног суда поднети тужбу за накнаду штете. Ако је постигнут споразум само у погледу дела захтева, тужба се може поднети у погледу остатка захтева.

Актом министра надлежног за правосуђе одређује се састав Комисије из става 1. овог члана и ближе уређује њен рад.

Члан 91

Одредбе чл. 82. до 88. овог закона сходно се примењују у поступку по жалби органа одређеног статутом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа локалне самоуправе, онемогућава вршење надлежности аутономне покрајине, односно локалне самоуправе.

Члан 92

Кад Уставни суд у поступку по жалби органа одређеног статутом аутономне покрајине, односно локалне самоуправе утврди да је појединачним актом или радњом државног органа или органа локалне самоуправе онемогућено вршење надлежности аутономне покрајине, односно локалне самоуправе, поништиће појединачни акт, односно забраниће даље вршење или наредити вршење одређене радње и одредити да се уклоне штетне последице.

Одлука Уставног суда из става 1. овог члана има правно дејство од дана достављања учесницима у поступку.

9. Поступак одлучивања о повреди Устава од стране председника Републике

Члан 93

Поступак одлучивања о повреди Устава од стране председника Републике покреће Народна скупштина, на предлог једне трећине укупног броја народних посланика.

Акт о покретању поступка из става 1. овог члана садржи правни основ, одредбе Устава које су повређене и доказе на којима се акт заснива.

Акт о покретању поступка из става 1. овог члана председник Народне скупштине доставља Уставном суду.

Ако Уставни суд утврди да је поступак за разрешење председника Републике покренут у складу са Уставом и законом, акт Народне скупштине којим се покреће поступак одлучивања о повреди Устава доставља се на одговор председнику Републике, у року који Уставни суд одреди.

Члан 94

После истека рока за одговор, председник Уставног суда заказаће расправу, на коју позива председника Републике и председника Народне скупштине.

Члан 95

У поступку одлучивања о повреди Устава од стране председника Републике Уставни суд је ограничен само на одлучивање о повредама одредаба Устава које су наведене у акту Народне скупштине о покретању поступка.

Члан 96

Уставни суд ће одлучити да ли је председник Републике повредио Устав и одлуку о томе доставиће Народној скупштини и председнику Републике.

Одлуку из става 1. овог члана Уставни суд мора донети у року од 45 дана од дана подношења акта Народне скупштине којим се покреће поступак одлучивања о повреди Устава од стране председника Републике.

Члан 97

Уставни суд ће обуставити поступак:

1. ако Народна скупштина повуче акт о покретању поступка;
2. ако у току поступка престане функција председника Републике.

Члан 98

Одлука Уставног суда о повреди Устава од стране председника Републике има правно дејство од дана достављања одлуке Народној скупштини.

10. Поступак по жалби судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца на одлуку о престанку функције

Члан 99

Против одлуке о престанку функције, судија, јавни тужилац и заменик јавног тужиоца може изјавити жалбу Уставном суду у року од 30 дана од дана достављања одлуке.

Орган који је донео одлуку о разрешењу има право на одговор на жалбу у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

Члан 100

После истека рока за достављање одговора на жалбу, Уставни суд заказује расправу на коју позива подносиоца жалбе и представника органа који је донео одлуку о разрешењу.

На расправи из става 1. овог члана може се искључити јавност.

Члан 101

Уставни суд својом одлуком може усвојити жалбу и поништити одлуку о разрешењу или одбити жалбу.

Члан 102

Одлука Уставног суда у поступку по жалби судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца на одлуку о престанку функције има правно дејство од дана достављања учесницима у поступку.

Члан 103

Одредбе чл. 99. до 102. сходно се примењују и у поступку по жалби против одлуке Високог савета судства, у случајевима прописаним законом.

В ИЗВРШЕЊЕ АКТА УСТАВНОГ СУДА

Члан 104

Државни и други органи, организације којима су поверена јавна овлашћења, политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице дужни су да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке и решења Уставног суда.

У случају потребе, извршење одлуке и решења Уставног суда обезбедиће Влада, на начин који је утврђен посебним решењем Уставног суда.

ВИ ОДНОС УСТАВНОГ СУДА ПРЕМА НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

Члан 105

Уставни суд обавештава Народну скупштину о стању и проблемима остваривања уставности и законитости у Републици Србији, даје мишљења и указује на потребу доношења и измену закона и предузимање других мера ради заштите уставности и законитости.

Члан 106

Кад Уставни суд утврди да надлежни орган није донео општи акт за извршавање одредаба Устава, закона или другог општег акта, а био је дужан да такав општи акт донесе, обавестиће о томе Народну скупштину.

Члан 107

Предлог овлашћеног предлагача и решење о покретању поступка за оцену уставности закона, односно уставности или законитости другог општег акта који је донела Народна скупштина, Уставни суд доставља Народној скупштини на одговор.

Уставни суд доставља Народној скупштини одлуку којом је утврдио да закон или други општи акт који је донела Народна скупштина није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом.

ВИИ САРАДЊА СА ДРЖАВНИМ И ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА И МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Члан 108

У остваривању својих функција Уставни суд сарађује са државним и другим органима и организацијама, научним и другим установама, привредним друштвима и другим правним лицима, о питањима од интереса за очување уставности и законитости.

Члан 109

Уставни суд остварује међународну сарадњу са страним и међународним судовима и међународним организацијама у складу са својом надлежношћу.

ВИИИ КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 110

Новчаном казном од 50.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај организација, односно друго правно лице:

1) ако у року не достави Уставном суду оспорени општи акт и потребну документацију и пружи податке и обавештења од значаја за вођење поступка и одлучивање (члан 34. став 1);

2) ако не достави Уставном суду потребне податке и обавештења од значаја за вођење поступка и одлучивање (члан 34. став 2).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном од 20.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији, односно другом правном лицу новчаном казном до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у државном и другом органу, новчаном казном до 50.000 динара.

ИХ ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 111

Првом седницом Уставног суда председава најстарији судија.

Члан 112

Поступци пред Уставним судом започети пре дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 113

Поступак по уставним жалбама поднетим од дана проглашења Устава до дана ступања на снагу овог закона, спровешће се по одредбама овог закона.

Уставна жалба се може изјавити и против појединачног акта или радње државног органа или организације којој је поверено јавно овлашћење, а којим је повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом, ако је тај акт или радња извршена од дана проглашења Устава до дана ступања на снагу овог закона.

Уставна жалба у случају из става 2. овог члана може се изјавити у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 114

Судија Уставног суда изабран у складу са Уставом Републике Србије ("Службени гласник РС", број 1/90), коме престаје функција, има право на накнаду плате у трајању од шест месеци у висини плате судије Уставног суда.

Право на накнаду плате престаје пре протеча рока од шест месеци ако судија коме је престала функција заснује радни однос или стекне право на пензију, а може бити продужено за још шест месеци ако у тих шест месеци стиче право на пензију.

Члан 115

Државни службеници и намештеници, запослени у Служби Уставног суда Србије, настављају да раде у Уставном суду на пословима на којима су били постављени, односно распоређени до ступања на снагу овог закона, до доношења решења о постављењу и распоређивању, односно склапања уговора о раду, у складу са актом Уставног суда из члана 27. став 2. овог закона.

Члан 116

Уставни суд у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона доноси Пословник и акт из члана 27. став 2. овог закона.

Министар надлежан за правосуђе у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона доноси акт из члана 90. став 3. овог закона.

Члан 117

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о поступку пред Уставним судом и правном дејству његових одлука ("Службени гласник РС", бр. 32/91, 67/93 и 101/05).

Члан 118

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".